

PODLASKIE

5453

1. Obiekt

CERKIEW UNICKA, OB. KOŚCIÓŁ FIL. P.W. NARODZENIA
NPMARIII

2. Czas powstania

1798

3. Miejscowość

WYSOKIE MAZOWIECKIE

4. Adres

Wysokie Mazowieckie
ul. Odrodzenie 2

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

łomżyńskie

województwo

Wysokie Mazowieckie

gmina

pow. WYSOKIE MAZ.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975

województwo białostockie

Wysokie Mazowieckie

powiat

8. Właściciel i jego adres:

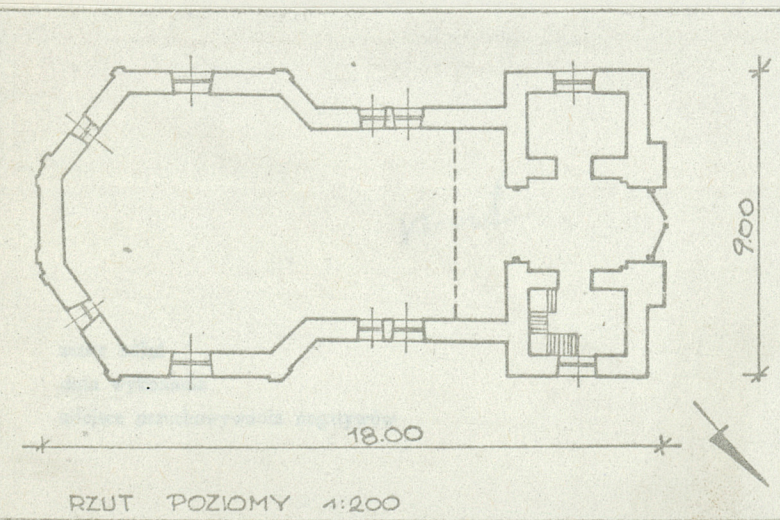
Parafia rzym-kat.
18-200 Wysokie Mazowieckie
ul. Waryńskiego 2

9. Użytkownik i jego adres:

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr..... data.....

Zbudowana przez Unitów w 1798 r. Rozbudowana w 1896 r. Z tego okresu m. inn. żeliwna, lana balustrada chóru. Odnawiana w okresie międzywojennym - drzwi w głównym wejściu.

Sytuacja: usytuowana w centralnej cz. miasta, na prostokątnej posesji w narożu ulic Odrodzenia i Długiej. Prezbiterium zwrócone w kierunku pd.-wsch. Otoczona starodrzewiem. Ogrodzenie współczesne z prętów żelaznych; wejście główne ujęte słupkami murowanymi z cegły, zakończonymi piramidalnie, zwieńczonymi kulami.

Materiał i technika: murowana z cegły, tynkowana. Dachy kryte blachą cynkową malowaną. Posadzki z terrakoty. Schody drewniane dwubiegowe. Chór muzyczny drewniany, balustrada żeliwna. Okna półkolisty, rylifowane, metalowe z podziałkami typu witrażowego. Drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, klepkowe, szalowane.

Rzut: nawa na rzucie prostokąta do której przylega otwarta, szersze od niej, ośmioboczne prezbiterium, a od drugiej strony wieża z dwoma bocznymi pomieszczeniami - także szerszymi od nawy; w lewym schody na chór muzyczny.

Bryła: rozczłonkowana, urozmaicona. Nawa nakryta dachem dwuspadowym; prezbiterium ośmioboczną kopułą z latarnią. Od frontu wieża - dzwonnica; do wysokości dachu nawy czworoboczna, wyżej ośmioboczna. Nakryta wysokim dachem namiotowym z ozdobnym zwieńczeniem; przy niej po bokach dwie przybudówki z trójkątnymi szczytami i dachem dwuspadowym.

Elewacja frontowa: jednowieżowa, ujęta z boków bocznymi ścianami przybudówek na których płaskie nisze zamknięte półkoliście. Na osi wejście frontowe nad którym zdwojone okno zamknięte półkoliście. Przybudówki boczne wieńczy profilowany gzyms przechodzący na wieżę do wysokości połowy okien, wykańczający się ponad nie w formę kokoszników. Podobny gzyms wieńczy I kondygnację wieży. II kondygnację wieży /właściwa dzwonnica/ z czterema oknami zwieńczona dokoła kokosznikami.

Elewacje boczne: zwieńczone profilowanym gzymsem podokapowym, także gzyms obiega trójkątne szczyty przybudówek przy wieży. Część prezbiterialna nieco wyższa ozdobiona na narożach lizenami. Okna: po jednym w przybudówkach, zdwojone w bocznych ścianach nawy i po dwa w prezbiterium. W elewacji tylnej, w przyziemiu kamień z wykutym krzyżem zdwojonym i datą 1798.

Wnętrze: nawa z chórem muzycznym sklepią odcinkowo. Prezbiterium sklepię kopułą ośmioboczną z latarnią. Całość wnętrza polichromowana: elementy architektoniczne podkreślające konstrukcję wnętrza /pasy, gurt, kasetony z rozetami, gzymsy/ oraz pseudorokokowe elementy dekoracyjne. Ponadto w kopule wyobrażenia czterech Ewangelistów.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 1000 m ³	130 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
1970-71 gruntowny remont obiektu. - pokrycie blachą ocynkowaną - terrakotowa posadzka - odświeżenie wnętrza - malowidła ściennie		Stan zachowania ogólnie dobry. Fundamenty i dolne partie ścian mocno zawilgocone. Niewielkie ubytki tynków zewnętrznych ----- cd. z p. 13 <u>W y p o s a ż e n i e</u> : ołtarz główny czterokolumnowy z figurą NM Panny z okresu międzywojennego <u>I n s t a l a c j e</u> : elektryczna	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Jamielity W. ks. oprac. hist. Schematyzm jubileuszowy
Diecezji Łomżyńskiej, Łomża 1975, s. 203

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania sygnatury)

Negatywy w posiadaniu BBiDZ w Łomży

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Fot. P. Maliszewski, IX. 1985
Tekst i Rys. W. Boruch
XII, 1985

26. Sprawdził

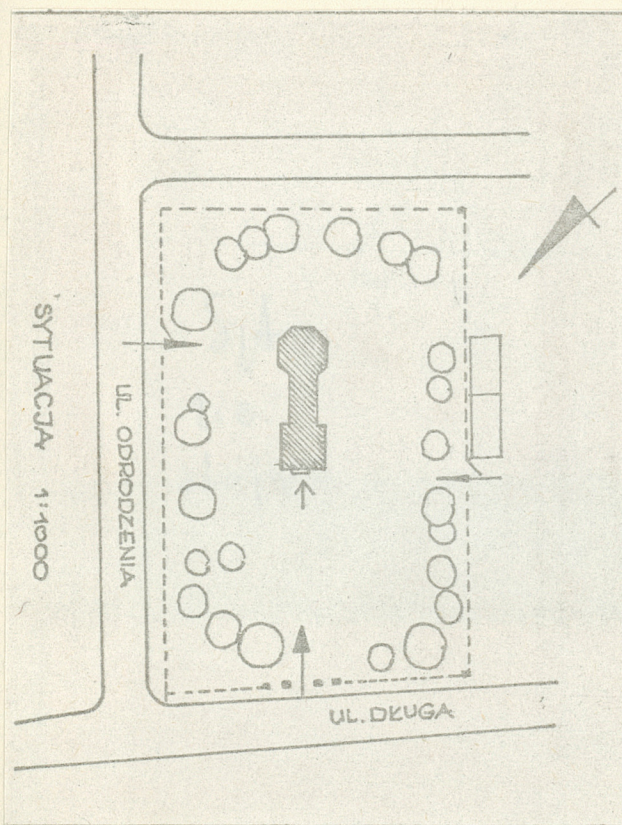
27. Załączniki:
Wkładka nr 1

WYSOKIE MAZOWIECKIE

CERKIEW UNICKA, Ob. KOŚCIÓŁ FIL.
P.W. NARODZENIA NPMARIII

Zawartość: 1 rys. , 8 fot.

Zał. W. Boruch, III. 86
neg. w BBiDZ Łomża

główna brama na osi cerkwi

Kamień węgilny w przyziemiu prezbiterium
z datą 1798

widok od str. prezbiterium

wieża-dzwonnica w
partii frontowej

widok na chór muzyczny

widok z chóru na prezbiterium

kopuła nad prezbiterium